

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRAZIO MERCIECA**

Seduta tad-29 ta' Novembru, 2004

Talba Numru. 70/2004

Anthony Vella u Jacob Vella

vs

Moira Mercieca

It-Tribunal;

Ra l-avviz tat-talba li jghid hekk:

“Illi fid-disgha u ghoxrin (29) ta’ Lulju tas-sena elfejn u tlieta (2003), waqt li l-attur Jacob Vella kien qed isuq il-vettura bin-numru ta’ registrazzjoni JAC-080 proprjeta’ ta’ l-attur l-iehor Anthony Vella, fi Triq Marsalforn, Victoria, Ghawdex, sehhet kollizzjoni mal-vettura tal-konvenuta bin-numru GAU-327 ghal liema incident il-konvenuta kienet unikament responsabbli minhabba traskuragni u nuqqas ta’ osservanza tar-regolamenti tat-traffiku.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi konsegwenza ta' dan l-incident, il-vettura ta' l-attur sofriet hsara ammontanti ghal seba mija u tmintax il-lira Maltija u hamsa u tletin centezmu (Lm718.35).

Ghaldaqstant dan it-Tribunal qieghed jigi mitlub sabiex jiddikjara l-konvenuta unikament responsabbli ghall-incident awtomobilistiku de quo u jikkundannaha thallas lill-atturi d-danni kollha sofferti mill-atturi konsegwenza ta' dan l-incident.

Bl-ispejjes ta' din il-procedura inkluz l-ispejjes tal-ittra interpellatorja datata 13 ta' Marzu 2004 u tal-ittri ufficjali spediti f'April 2004 u dik kontestwalment ma' dan l-avviz."

Ra r-risposta u l-kontrotalba:

"1. Illi l-pretensjonijiet tal-atturi huma totalment infondati fid-dritt u fil-fatt;

2. Illi dan l-incident sehh unikament tort u htija tal-attur Jacob Vella minhabba illi naqas illi josserva ir-regolamenti tat-traffiku, u minhabba illi saq b'manjiera traskurata;

3. Illi ghalhekk l-esponenti ma hix tenuta thallas l-ebda danni konsegwenti ghal dan l-incident;

4. Illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost qed jigi kkontestat l-ammont li qed jigi reklamat mill-atturi bhala valur tad-danni subiti.

5. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittra interpellatorja tas-26 ta'Novembru 2003.

Peress illi l-incident de quo gara unikament tort u htija tal-attur Jacob Vella, illi kien qed isuq fuq in-naha mhux proprja u korretta tal-karreggjata, minhabba sewqan esagerat u minhabba nuqqas ta' zamma ta' proper look out.

Kopja Informali ta' Sentenza

U peress illi d-danni sofferti mill-esponenti per konsegwenza ta' dan l-incident jammontaw ghal circa tlett mija u wiehed u tmenin lira Maltija (Lm381).

Ghid inti konvenut ghaliex ma ghandux dan it-Tribunal jiddikjarak unikament responsabbli ghall-incident imsemmi, jillikwida l-ammont tad-danni sofferti mill-esponenti per konsegwenza tal-incident fuq imsemmi u jikkundannak thallas lill-esponenti d-danni kollha sofferti minnha tort ta' dan l-incident.

Bl-ispejjez.”

Sema' l-provi u ezamina l-iskizz redatt mill-pulizija;

Ikkunsidra:

It-Tribunal huwa rinfaccjat b'zewg verzjonijiet konfliggenti.

L-atturi jsostnu li l-konvenuta baqghet hierga dritt mill-passagg kampestru bla ma waqfet ghal gewwa Triq Marsalforn, Rabat, Ghawdex, u qasmet it-triq sakemm habtet mal-vettura misjuqa fuq in-naha tax-xellug tat-triq fid-direzzjoni ta' Victoria mill-attur Jacob Vella. Isostnu li l-habta sehhet fil-punt fejn hemm indikat *fragments of indicator* faccata ezatt tal-passagg kampestru laterali mnejn harget il-konvenuta, fil-karreggjata tax-xellug tat-triq. Huma jinnegaw li Jacob Vella kien qieghed jaghmel manuvra ta' surpass u li allura kien fuq in-naha tal-lemin tat-triq.

Il-konvenuta tghid li hija waqfet fit-tarf tal-passagg u rat li kien hemm minibus ghaddejja faccata taghha fuq ix-xellug tat-triq; u li warajha kien hemm zewg vetturi ohrajn; l-ahhar wahda kienet dik tal-attur. Fuq in-naha tal-lemin tat-triq ma rat lil hadd u ghalhekk bdiet issuq u kisret kwazi ghal kollox fid-direzzjoni ta' Marsalforn u cioe' fid-direzzjoni opposta ghall-vetturi li kienu telghin lejn Victoria. F'dan il-mument, dejjem skond il-verzjoni tal-konvenuta, Vella hareg mill-karreggjata tieghu biex jissorpassa l-vetturi ta' quddiemu, habat man-naha ta' quddiem lemini (front right) tal-vettura tal-konvenuta u

baqa' sejjer bla ma zamm brejk. Bl-impatt, il-konvenuta waqghet lejn ix-xellug taghha tant li tilfet momentarjament il-kontroll tal-isteering, izda dlonk regghet hadet il-kontroll tieghu u ghafset il-pedala tal-brejk. Il-habta, tghid l-attrici, ma sehhitx fuq in-naha tax-xellug tat-triq, imma fuq in-naha tal-lemin fejn hemm indikat *dry mud left from Toyota* u cioe' press-a-poko fin-nofs ta' din il-karregjata.

L-ewwel komputu ta' dan it-Tribunal huwa li jistabilixxi liema wahda minn dawn iz-zewg verzjonijiet hija l-iktar fededenja. Imqar f'kaz ta' diffikulta kbira, wiehed m'ghandux jistahba facilment wara l-principju ta' *actor non probante, reus absolvitur*. Fil-kaz ta' zewg verzjonijiet konfiggenti jrid jigi ezaminat jekk jirrizultax mill-provi, fuq bazi ta' probabilita', liema wahda hija l-iktar verosimili, u dan anke fid-dawl tar-*res gestae*. Dawn tal-ahhar, min-naha l-wahda jikkorroboraw il-verzjoni tal-konvenuta u min-naha l-ohra jikkontradicu l-verzjoni moghtija mill-atturi:

1. il-hsara fuq il-vettura tal-konvenuta hija fuq il-front right taghha. Kieku l-habta saret bil-mod kif iddeskrivewha Jacob Vella u shabu, il-hsara kienet tkun lokalizzata fuq il-faccata, u mhux fuq il-gemb tal-karozza.
2. kieku kienet il-konvenuta li dahlet perpendikularment fuq il-gemb tal-vettura misjuqa minn Jacob Vella, il-vettura tal-konvenuta kienet, bl-impatt, tmur lura fid-direzzjoni ta' Victoria, u mhux il-quddiem.
3. it-tajn huwa indikazzjoni iktar soda ta' fejn sehhet il-habta ghax dan huwa tqil u ma jtirx, filwaqt li mhux hekk huwa l-frak tal-indicator li facilment itir mal-impatt; specjalment fil-kaz prezenti fejn il-vettura tal-attur baqghet miexja
4. il-konvenuta tghid li bl-impatt hija twaddbet fuq in-naha tax-xellug tal-vettura taghha. Dan mhux kompatibbli ma' habta perpendikulari, f'liema kaz hija kienet titwaddab 'il quddiem ghal go li steering. Dan huwa kompatibbli invece ma' daqqa fix-xewka leminija tal-vettura taghha.

5. sfortunatament l-atturi ma pproducew l-ebda ritratt tad-daqqa fuq il-vettura tal-attur Anthony Vella. Fir-rapport tas-surgent Frank Gauci, pero' hemm indikat li l-hsara kienet fil- *front and rear right hand side doors which damages started beneath the driver's side mirror*. Billi wara l-habta baqa' miexi 'l quddiem, isuq, ghal distanza konsiderevoli, u dan minghajr ma applika l-brejk, diffiċili jimmagina kif ghamel dan wara li l-konvenuta dahlet fuqu perpendikolarment. Kieku kien hekk, il-vetturi kienu jingaljaw ruhhom ma' xulxin, jew almenu l-attur kien jieqaf f'distanza qasira 'l boghod mill-impatt. Bil-maqlub, il-hsarat imgarrba mill-vettura tal-attur Anthony Vella iktar jikkorrispondu ma' dawk ta' vettura li kienet ghaddejja taghmel manuvra ta' surpass u, hija u ddawwar lura lejn ix-xellug taghha, hakket mal-kantuniera jew xewka tal-vettura tal-konvenuta, gejjja bil-mod mid-direzzjoni opposta. Kien kawza ta' dan l-impatt li l-vettura tal-konvenuta daret lejn in-naha tal-lemin taghha (u l-konvenuta twattbet lejn ix-xellug) filwaqt li baqghet miexja 'l quddiem f'distanza ezatt daqs it-tul taghha stess.

6. Ix-xhieda okulari migjuba mill-atturi, li kienu rekbin fil-vettura tieghu, ma jikkonvincux. Jghidu li raw il-habta nnifisha, jghidu li mal-habta, raw lill-konvenuta tissahhan ma' huha li kien passiggier maghha, izda l-memorja taghhom tant iffokata f'dan il-mument, tisfuma fix-xejn kemm ghal dak li gara qabel kif ukoll dak li gara wara l-habta – amnesija parzjali mill-iktar komda u inverosimili. U la l-attur Jacob Vella u l-anqas l-istess xhieda okulari ma kellhom il-hila jispjegaw kif il-verzjoni minnhom orkestralment moghtija taqbel mal-iskizz, u b'mod partikolari hadd minnhom ma seta' jispjega kif il-vettura tal-konvenuta spiccat fil-post muri fl-istess skizz.

Stabbilit il-mod kif sehh l-incident, jonqos jigi accertat ta' min huwa responsabbli ghalih.

Huwa stabbilit li min johrog minn triq laterali, passagg, jew garaxx ghal go triq ewlenija, speċjalment bhalma hija Triq Marsalforn, irid juza attenzjoni kbira huwa u hierreg, u joqghod attent mhux biss ghat-traffiku li jkun ghaddej fil-karreggjata tieghu, imma wkoll ghal traffiku li jkun ghaddej

wrong side. Dan ghax, kif spiss affermat mill-qrati taghna, l-obbligu li wiehed jghaddi fuq ix-xellug tat-triq huwa fil-konfront ta' utenti ohra tal-istess triq u mhux ukoll fil-konfront ta' min jisbokka fit-triq minn garaxx jew triq laterali.

Min-naha l-ohra, huwa ugwalment stabbilit, anke mill-Kodici tat-Triq, li min jaghmel manuvra ta' surpass irid joqghod attent li jaghmel dan minghajr ma jikkawza periklu lill-utenti l-ohra tat-triq, u ghalhekk il-manuvra ta' surpass trid issir bl-ezercizzju tal-massima diligenza u perizja tas-sewqan.

Ma jirrizultax sodisfacentement ippruvat li l-konvenuta ma adoperatx id-diligenza mehtiega ghal min ikun qiegħed jidhol go triq, speċjalment kif inhu l-kaz triq ewlenija – prova din li tinkombi fuq l-atturi. Hija waqfet fit-tarf tal-passagg; rat it-traffiku għaddej fuq in-naha opposta tat-triq; rat li fuq in-naha tagħha ma kien gej hadd mill-ebda direzzjoni, u dahlet fit-triq fuq in-naha tagħha. Kien l-attur li kien il-kawza prossima tas-sinistru meta ssorprenda lill-konvenuta meta habta u sabta invada l-karreggjata tagħha bil-manuvra ferm azzardata tieghu ta' sorpass.

Jigi osservat fl-ahharnett li Jacob Vella fi kwalunkwe kaz ma kellu l-ebda interess jistitwixxi din il-kawza billi l-vettura hija ta' missieru l-attur l-iehor u kien dan biss li sofra l-hsarat. Min-naha l-ohra huwa legittimu kontradittur għall-kontro-talba.

Ma jidhirx li hemm diverbju fuq il-*quantum* tad-danni sofferti mill-konvenuta.

Għaldaqstant it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jichad it-talbiet tal-atturi; jilqa' l-eccezzjonijiet u l-kontro-talba tal-konvenuta ; jiddikjara lill-attur Jacob Vella unikament responsabbli għall-incident kawza tas-sewqan azzardat u perikoluz tieghu u jikkundannah ihallas lill-konvenuta s-somma ta' LM378.32c ammont ta' danni minnha sofferti kawza tal-istess incident. Bl-ispejjez a kariku tal-atturi.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----